

WIELKOPOLSKA

BAZA AZBESTOWA

BILANS WYROBÓW ZAWIERAJĄCYCH AZBEST DLA WOJEWÓDZTWA

WIELKOPOLSKIEGO

Departament Korzystania i Informacji o Środowisku

13 grudnia 2022 r.

Co to jest azbest?

Azbest to grupa nieorganicznych minerałów o strukturze włóknistej, które pod względem chemicznym są uwodnionymi krzemianami różnych metali (magnezu, wapnia, sodu, żelaza).

Cechy charakterystyczne:

- duża wytrzymałość na rozciąganie, elastyczność;
- odporność na działanie czynników chemicznych i fizycznych;
- niskie przewodnictwo cieplne i elektryczne;
- mrozoodporność, duża odporność na działanie wysokich temperatur i niepalność (dopiero w temp. ponad 700°C włókna azbestowe nieodwracalnie tracą elastyczność i zaczynają się kruszyć).

Zastosowanie azbestu

- Pokrycia dachowe, rury, elementy ścienne,
- wysokie kominy, chłodnie kominowe, wentylatory, izolacje tras ciepłowniczych,
- elementy samochodowe – np. uszczelki, elementy cierne w sprzęgłach i hamulcach, izolacja urządzeń grzewczych w tramwajach,
- przemysł lotniczy, stoczniowy, chemiczny,
- INNE – tkaniny, odzież, płytki PCV, uszczelki, płyty pilśniowe.

Materiały i wyroby budowlane zawierające azbest można spotkać zarówno w budynkach i obiektach przemysłowych, administracyjnych, użyteczności publicznej, szkołach, szpitalach jak również w budynkach mieszkalnych i gospodarczych.

Szkodliwość azbestu

**Zgodnie z ustawą z dnia 25 lutego 2011 roku o substancjach chemicznych i ich mieszaninach
(tekst jednolity: Dz. U. z 2022 r., poz. 1816)
azbest jest substancją o działaniu rakotwórczym**

- Szkodliwość wyrobów zawierających azbest wynika z uwalniania pyłu azbestowego z wyrobu do powietrza, proces ten może następować samoistnie. Pył azbestu oprócz powietrza może zanieczyszczać także wodę i glebę.
- Znaczenie ma średnica włókien - największe zagrożenie stanowią włókna, których średnica jest mniejsza od $3\mu\text{m}$ a długość większa niż $5\mu\text{m}$ (wciągnięte wraz z powietrzem do płuc pozostają tam).
- Pierwsze objawy chorobowe mogą ujawnić się nawet po 50 latach od pierwszej ekspozycji na ich działanie.

Oddychanie powietrzem, w którym znajdują się niewidzialne dla oka włókna azbestu prowadzi do wielu chorób układu oddechowego:

- pylicy azbestowej oraz łagodnych zmian opłucnych
- raka płuc, międzybłoniaka opłucnej i otrzewnej.

Zadania Samorządu Województwa w zakresie usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest

Marszałek województwa gromadzi informacje o rodzaju, ilości i miejscach występowania wyrobów zawierających azbest (art. 162 ust. 3 i ust. 6 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska – tekst jednolity: Dz. U. z 2022 r. poz. 2556)

MARSZAŁEK WOJEWÓDZTWA WPROWADZA I AKTUALIZUJE W BAZIE AZBESTOWEJ DANE DOTYCZĄCE ILOŚCI ORAZ MIEJSC WYSTĘPOWANIA WYROBÓW ZAWIERAJĄCYCH AZBEST

(art. 162 ust. 7 Poś)

Baza Azbestowa

- Baza służy do gromadzenia i przetwarzania informacji uzyskanych z inwentaryzacji wyrobów zawierających azbest, dostępna jest dla wszystkich jednostek samorządu terytorialnego.
- Wprowadzanie i aktualizowanie danych w Bazie Azbestowej jest obowiązkiem każdego wójta, burmistrza i prezydenta miasta, a także marszałka województwa.
- Dane wprowadzane do Bazy Azbestowej pochodzą od właścicieli i użytkowników nieruchomości, na których są wykorzystywane wyroby zawierające azbest.
- Na stronie Bazy Azbestowej znajdują się również:
  - ✓ baza firm zajmujących się usuwaniem wyrobów azbestowych czyli tzw. eternitu,
  - ✓ lista składowisk odpadów azbestowych,
  - ✓ wykaz lokalnych i regionalnych programów usuwania azbestu,
  - ✓ a także dane statystyczne oraz wykres aktywności gmin.

Baza Azbestowa jest prowadzona przez Ministerstwo Rozwoju i Technologii. Stanowi jedno z narzędzi monitorowania realizacji zadań wynikających z Programu Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032.

www.bazaazbestowa.gov.pl

Obowiązki sprawozdawcze dotyczą:

- Przedsiębiorców;
- Wójtów, burmistrzów lub prezydentów miast, posiadających wyroby zawierające azbest.

Ww. podmioty przedkładają marszałkowi województwa informacje o wyrobach zawierających azbest, zgodnie ze wzorem określonym w rozporządzeniu Ministra Gospodarki w sprawie wymagań w zakresie wykorzystywania wyrobów zawierających azbest oraz wykorzystywania i oczyszczania instalacji lub urządzeń, w których były lub są wykorzystywane wyroby zawierające azbest (Dz. U. z 2011 r. Nr 8, poz. 31) **do dnia 31 stycznia** za poprzedni rok kalendarzowy.

Wójt, burmistrz lub prezydent miasta przedkłada marszałkowi województwa informacje o rodzaju, ilości i miejscach występowania substancji stwarzających szczególne zagrożenie dla środowiska (rejestr osób fizycznych posiadających azbest) **do dnia 31 marca** za poprzedni rok kalendarzowy, według stanu na dzień 31 grudnia.

Wójt, burmistrz lub prezydent miasta informacje o rodzaju, ilości i miejscach występowania substancji stwarzających szczególne zagrożenie dla środowiska, przedkładanych przez osoby fizyczne – wprowadza bezpośrednio do bazy azbestowej.

Bilans wyrobów zawierających azbest na terenie województwa wielkopolskiego na dzień 08.12.2022 r. [kg]

powiat	Zinventaryzowane			unieszkodliwione			pozostałe do unieszkodliwienia		
	razem	osoby fizyczne	osoby prawne	razem	osoby fizyczne	osoby prawne	razem	osoby fizyczne	osoby prawne
chodzieski	16 798 332	11 868 862	4 929 470	1 027 393	753 960	273 434	15 770 939	11 114 902	4 656 036
czarnkowsko-trzcianecki	13 266 220	10 638 853	2 627 366	2 481 454	2 245 878	235 577	10 784 766	8 392 976	2 391 790
gnieźnieński	41 499 514	37 027 158	4 472 356	7 318 890	6 945 234	373 656	34 180 625	30 081 924	4 098 701
gostyński	33 681 874	27 142 159	6 539 715	5 654 037	5 409 005	245 032	28 027 837	21 733 153	6 294 684
grodziski	12 472 138	9 581 436	2 890 702	1 540 904	1 461 475	79 429	10 931 234	8 119 961	2 811 273
jarociński	15 670 585	12 673 203	2 997 382	775 949	535 645	240 304	14 894 637	12 137 558	2 757 079
kaliski	39 455 824	38 941 872	513 952	8 054 740	7 944 746	109 995	31 401 084	30 997 127	403 958
kępiński	11 385 614	11 062 671	322 942	3 223 210	3 164 663	58 547	8 162 403	7 898 008	264 395
kolski	49 515 851	45 513 097	4 002 754	8 077 010	8 019 564	57 446	41 438 841	37 493 533	3 945 308
koniński	65 872 151	62 133 808	3 738 343	7 764 813	7 697 817	66 996	58 107 338	54 435 991	3 671 347
kościański	12 347 517	6 913 290	5 434 226	541 114	403 507	137 607	11 806 402	6 509 783	5 296 619
krotoszyński	21 029 126	19 844 768	1 184 358	3 037 990	2 960 404	77 586	17 991 136	16 884 364	1 106 772
leszczyński	17 067 237	12 163 749	4 903 488	1 321 433	993 051	328 382	15 745 804	11 170 698	4 575 106
międzychodzki	15 850 604	12 441 180	3 409 425	1 893 291	1 791 008	102 283	13 957 313	10 650 171	3 307 142
nowotomyski	15 290 958	12 522 080	2 768 877	1 985 728	1 782 959	202 769	13 305 230	10 739 121	2 566 108
obornicki	14 854 197	11 868 380	2 985 817	2 240 082	1 976 675	263 408	12 614 115	9 891 705	2 722 410
ostrowski	37 798 217	30 774 820	7 023 398	9 149 126	6 629 537	2 519 588	28 649 091	24 145 282	4 503 809
ostrzeszowski	18 745 533	16 489 342	2 256 192	1 077 734	1 065 207	12 526	17 667 800	15 424 134	2 243 665

Bilans wyrobów zawierających azbest na terenie województwa wielkopolskiego na dzień 08.12.2022 r. [kg]

powiat	Zinventaryzowane			unieszkodliwione			pozostałe do unieszkodliwienia		
	razem	osoby fizyczne	osoby prawne	razem	osoby fizyczne	osoby prawne	razem	osoby fizyczne	osoby prawne
pilski	29 897 136	23 853 772	6 043 363	4 244 816	3 936 862	307 954	25 652 320	19 916 910	5 735 409
pleszewski	24 036 298	21 216 125	2 820 173	2 856 388	2 824 815	31 573	21 179 909	18 391 310	2 788 600
poznański	42 764 330	33 950 292	8 814 038	11 635 436	10 760 844	874 592	31 129 194	23 189 748	7 939 447
rawicki	17 607 089	15 258 776	2 348 313	1 291 764	928 739	363 025	16 315 326	14 330 037	1 985 288
słupecki	48 608 306	45 306 721	3 301 585	9 121 422	9 006 123	115 299	39 486 884	36 300 598	3 186 286
szamotulski	30 996 627	25 148 623	5 848 004	3 051 676	2 698 304	353 372	27 944 951	22 450 319	5 494 632
średzki	14 956 469	12 867 799	2 088 670	1 853 543	1 751 174	102 369	13 102 927	11 116 625	1 986 301
śremski	17 275 524	13 775 012	3 500 512	2 432 074	2 129 766	302 308	14 843 450	11 645 246	3 198 204
turecki	47 828 503	37 344 951	10 483 553	9 886 971	6 984 358	2 902 613	37 941 532	30 360 593	7 580 940
wągrowiecki	29 693 337	24 485 375	5 207 962	4 004 968	3 849 976	154 992	25 688 368	20 635 399	5 052 970
wolsztyński	15 852 910	14 784 791	1 068 119	3 608 461	3 602 807	5 654	12 244 449	11 181 984	1 062 465
wrzesiński	21 301 437	18 875 502	2 425 936	3 696 067	3 465 479	230 588	17 605 370	15 410 023	2 195 348
złotowski	20 378 143	15 486 701	4 891 442	4 782 583	4 187 600	594 983	15 595 560	11 299 101	4 296 459
Kalisz	1 806 259	1 265 506	540 754	609 087	505 009	104 078	1 197 172	760 496	436 676
Konin	22 902 808	2 942 116	19 960 692	1 473 812	1 206 199	267 612	21 428 996	1 735 917	19 693 079
Leszno	1 282 426	384 554	897 872	489 949	241 494	248 455	792 477	143 060	649 417
Poznań	6 677 604	506 717	6 170 887	960 912	431 483	529 430	5 716 692	75 235	5 641 457

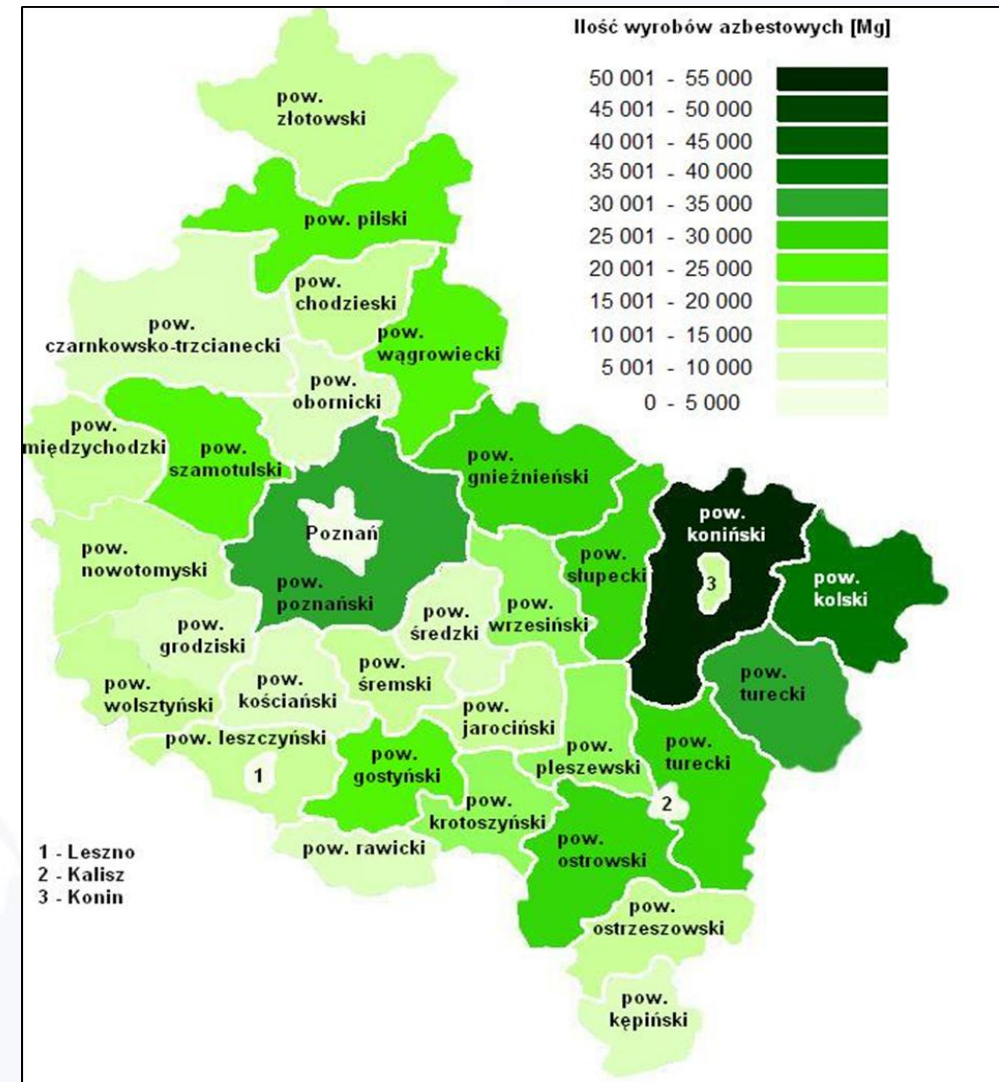
Łączny bilans wyrobów zawierających azbest na terenie województwa wielkopolskiego na dzień 08.12.2022 r. [kg]

	osoby fizyczne	osoby prawne	razem
Zinwentaryzowane	697 200 545	149 412 639	846 613 184
Unieszkodliwione	120 340 326	12 873 461	133 213 787
Pozostałe do unieszkodliwienia	576 860 520	136 539 178	713 399 698

Bilans wyrobów zawierających azbest na terenie województwa wielkopolskiego

Największa ilość wyrobów azbestowych w województwie wielkopolskim występuje we wschodniej i środkowej części w powiatach:

konińskim, słupeckim, kolskim, tureckim, poznańskim, gnieźnieńskim, kaliskim i ostrowskim.

Źródło: opracowanie Ekolog - na podstawie Bazy Azbestowej (stan na 31.07.2017 r.)

Unieszkodliwianie odpadów zawierających azbest

- Jediną powszechnie stosowaną metodą unieszkodliwiania odpadów zawierających azbest jest ich składowanie na specjalnie w tym celu wyznaczonym składowisku odpadów niebezpiecznych.
- Aktualnie w województwie wielkopolskim funkcjonuje tylko jedno składowisko odpadów przeznaczone do składowania odpadów zawierających azbest.
- Składowisko to mieści się w Koninie i jest prowadzone przez Zakład Utylizacji Odpadów Sp. z o.o., ul. Sulańska 11, 62-510 Konin.
- Jego całkowita pojemność wynosi 125 000 m³. Większość tej pojemności jest już wykorzystana. Pojemność, która pozostała do wykorzystania to 36 000 m³.

Wnioski

- Jak wynika z powyższych zestawień, proces usuwania wyrobów zawierających azbest postępuje bardzo wolno. Przy obecnym tempie realizacji zadań nie ma możliwości dotrzymania terminu oczyszczenia kraju z azbestu ustalonego przez rząd na koniec 2032 r.
- Główną przyczyną problemów jest brak środków finansowych, ewentualne dofinansowanie obejmuje tylko demontaż, transport i unieszkodliwianie wyrobów azbestowych, nie pokrywa natomiast znacznych kosztów zakupu i wykonania nowego pokrycia dachowego.

Dziękuję za uwagę